

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-12-13

Diarienummer N609-3871/23

Handläggare:

Isabelle Asadian Strandman

E-post:

isabelle.asadian.strandman@grundskola.goteborg.se

Skolenhetsförändring av Långmosseskolan F-3 inför läsår 2024-2025

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden beslutar att införa anpassad grundskola årskurs 1-3 på den befintliga grundskoleenheten Långmosseskolan F-3 från och med höstterminen 2024, förutsatt att lokalanpassningar kan genomföras.
2. Grundskolenämnden ger ansvarig utbildningschef för området mandat att inom ramen för ordinarie kapacitetsplaneringsprocess göra en slutgiltig bedömning av tidplan och möjlig start utifrån lokalförutsättningar.

Sammanfattning

Det finns ett stort behov av platser inom anpassad grundskola till läsår 2024/2025 och förvaltningen har därför undersökt möjligheten att starta sådan verksamhet i lokaler med ledig kapacitet. Långmosseskolan F-3 har ledig kapacitet som bedöms vara möjlig att använda för anpassad grundskola och förvaltningen föreslår därför att skolenheten kompletteras med verksamhetsformen anpassad grundskola från och med höstterminen 2024, förutsatt att nödvändiga lokalanpassningar kan göras.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Enhetsförändringen går ut på att omstrukturera befintlig kapacitet för skolplatser inom grundskolan för att anpassa den till behoven inom anpassad grundskola. Detta är en av de mest kostnadseffektiva lösningarna för expansion av anpassad grundskola. Detta då befintlig kapacitet nyttjas snarare än att ordna nya lokaler. Förslaget bygger på att Långmosseskolan behåller en paviljong som annars hade varit möjlig att avyttra inom något år, uppskattningsvis tidigast till läsår 25/26. Det innebär på sikt att en hyreskostnad som annars hade upphört behöver kvarstå. Då detta är avsett att vara en tillfällig lösning i väntan på kommande permanenta lokaler på Nya Gårdstensskolan F-6 (prognos för färdigställande är januari 2027), är förvaltningens bedömning att kostnaden för hyra under de ytterligare åren är förhållandevis låg jämfört med att skapa platser på annat sätt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ur ett ekologiskt perspektiv finns det klara fördelar med att använda befintliga lokaler istället för att genomföra nybyggnation. Då behoven av kapacitet är långvariga och kapaciteten på Långmosseskolan delvis är tillfällig (genom nyttjande av en paviljong) kommer det dock behövas nybyggnation för att bibehålla verksamheten på sikt. Genom förändringen förväntas även resvägarna för eleverna att bli kortare jämfört med om

ändringen inte skulle ske. Då många av eleverna inom anpassad grundskola har skolskjuts skulle det innebära färre eller kortare resor och därmed minskade utsläpp.

Bedömning ur social dimension

Med enhetsförändringen skapas fler platser inom den anpassade grundskolan. Behovet av sådana platser är stort. Många elever måste idag färdas långa sträckor till sina skolor. Behovet av platser förväntas öka särskilt i Nordost kommande läsår. Genom att nyttja kapacitet på just Långmosseskolan skapas möjligheter för fler elever att få skolplats nära hemmet. Samlokaliseringen mellan grundskola och anpassad grundskola möjliggör även för goda sociala sammanhang för eleverna.

Bedömning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys är genomförd. Nedan är summeringen av den:

En avvägning har gjorts mellan behovet av fler skolplatser inom anpassad grundskola i staden och var/hur dessa bäst kan tillgodoses. Långmosseskolan har som nackdel att den kapacitet som är tillgänglig inte uppnår skolenhetsutredningens principer om volym. Dessa är satta bland annat utifrån perspektivet att möjliggöra kvalitativ undervisning för eleverna samt skapa förutsättningar för flexibel verksamhet och goda sociala sammanhang.

Å andra sidan är volymen i skolenhetsutredningens principer (sex grupper) dimensionerad för åk 1-6. Långmosseskolans förväntade två-tre grupper kommer endast avse åk 1-3 varvid fördelningen av kapacitet per stadium ändå är rimlig i relation till principerna. Det möjliggör en grupp vardera i ämnes- och ämnesområdesundervisning och en eventuell ytterligare grupp som kan anpassas utifrån elevernas behov. En ytterligare nackdel är att kapaciteten är tillfällig och att eleverna på sikt kommer behöva flytta till permanenta lokaler på annan skolenhet.

Fördelarna med Långmosseskolan, som bedöms överväga nackdelarna, är bland annat:

- Tillräckligt stor volym för att möjliggöra en relativt flexibel organisation och undervisning utifrån elevernas behov. Då det frigörs kapacitet två år i rad på skolan kan det dock hända att denna flexibilitet uppstår först efter ett läsår.
- Läget i Angered förväntas möjliggöra för fler barn att kunna få en skolplats närmre hemmet, jämfört med om verksamheten inte skulle starta upp.
- De befintliga lokalerna möjliggör en förhållandevis stor kapacitetsökning på kort sikt vilket är nödvändigt för att kunna säkra den undervisning eleverna har rätt till.
- I samma skolområde finns det ytterligare en skola, Lilla Gårdstensskolan F-3, som har tillfällig anpassad grundskola. Detta skapar förutsättningar för erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande, men även gemensamma aktiviteter och planering för eleverna.

Samverkan

Information har givits i lokal samverkansgrupp (LSG) 6 december 2023. Information har givits på utskottet för organisation och budget 18 december 2023. Samverkan i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) har genomförts via e-post.

Ärendet

Grundskolenämnden har att ta ställning till förvaltningens förslag om att från och med höstterminen 2024 komplettera Långmosseskolan F-3 med skolformen anpassad grundskola åk 1-3.

Beskrivning av ärendet

Långmosseskolan F-3 är en grundskola med två till fyra paralleller i årskurs F-3. Skolan minskar succesivt från fyra till två-tre paralleller till följd av att en närliggande kommunal skola, Lilla Gårdstensskolan F-3, nyligen startat. Stora delar av Långmosseskolans kapacitet består av tillfälliga lokaler, en paviljong, som har varit planerad att avvecklas när de sista större elevgrupperna fasas ut om två år. Det innebär att det i två år framöver, finns ledig kapacitet på Långmosseskolan som inte har kunnat nyttjas fullt ut. Samtidigt råder det ett stort behov av platser inom anpassad grundskola och behovet förväntas öka särskilt i Nordost kommande läsår.

I första hand försöker förvaltningen tillskapa kapacitet i enlighet med grundskolenämndens principer för skolenheter¹. Då Långmosseskolan är en F-3 skola, som dessutom inte förväntas ha ledig kapacitet kvar om två år, har skolan inte varit tänkt som alternativ för anpassad grundskola på sikt. Däremot ser förvaltningen att möjligheterna att skapa tillräcklig mängd platser på kort sikt på andra skolor är begränsade. Förutsättningarna på Långmosseskolan är förhållandevis gynnsamma utifrån ett flertal perspektiv, såsom befintlig ledig kapacitet, att det är en enplansbyggnad och bra läge utifrån behoven. Det planeras även för en ny anpassad grundskola i närområdet, Nya Gårdstensskolan F-6, vilken förväntas vara färdig runt år 2027. Det skapar förutsättningar för att starta verksamheten på Långmosseskolan tillfälligt, för att därefter flytta den till permanenta lokaler när den nya skolan är färdigbyggd. På så vis skapas nödvändig kapacitet för skolplatser snabbt samtidigt som befintlig ledig kapacitet nyttjas optimalt.

Då ärendet framtagits med kort varsel och befintliga elever på skolan inte bedöms påverkas i större omfattning, har dialog med elever och vårdnadshavare inte genomförts i detta skede. Medarbetarna på skolan har fått möjlighet att lämna skriftliga synpunkter. De har inte haft några direkta synpunkter om ärendet i sig, men skickat med att det är viktigt att lokalmässiga förutsättningar klargörs under processen, t.ex. var eleverna ska vara i lokalerna, hur skolgården anpassas osv. Dessa är detaljer som förväntas klargöras mer i förstudien som är beställd och som kommer kunna behandlas vidare under våren.

Särskilt om formell hantering av enhetsförändringar

Enligt förvaltningens rutin för skolenhetsförändringar ska förslag på skolenhetsförändringar tas upp för beslut i grundskolenämnden i juni, drygt ett år innan förändringarna ska genomföras. Vid behov kan ärenden även lyftas senast i november läsåret innan förändringen genomförs. Inför läsåret 2024/2025 har förutsättningarna för kapacitetsplaneringen varit särskilt osäkra och möjligheterna att utöka den anpassade grundskolan begränsade. Då det fortsatt finns stort behov av fler platser inom anpassad grundskola till kommande läsår har nämnden under hösten 2023 meddelats att ärenden om enhetsförändringar kan komma att tillkomma löpande i takt med att möjliga lösningar

¹ Skolenhetsutredningen - grundläggande principer för en ny skolenhetsorganisation (N609-0574/20), Ny skolenhetsorganisation steg 2 – grundläggande principer (N609-3355/22)

identifieras. Långmosseskolan är en sådan lösning som identifierats och en förstudiebeställning är lagd för att utreda lokalmässiga förutsättningar.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att enhetsförändringen är nödvändig för att möta behovet av skolplatser inom anpassad grundskola. Det finns flera klara fördelar med Långmosseskolan och en brist på andra möjliga lösningar. Samtidigt finns det fortsatt en viss osäkerhet i de faktiska möjligheterna att anpassa lokalerna utifrån behoven inom anpassad grundskola. Detta är detaljer som den beställda förstudien kommer ge svar på, dock först framåt våren 2024 då den beräknas vara färdig.

För att inte riskera att verksamhetsstarten försenas mer än nödvändigt önskar förvaltningen få beslut från nämnden om att komplettera enheten med anpassad grundskola under förutsättningar att förstudiens resultat är gynnsamma och lokalerna kan anpassas. Då det sker fler löpande placeringar inom anpassad grundskola kan det vara tänkbart att starta verksamheten under pågående läsår om lokalerna inte skulle hinna bli klara till läsårsstart.

Protokollsutdrag skickas till

Grundskoleförvaltningens ledningsgrupp

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef Styrning och ledning